

Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği Değişikliği

EMO İzmir Şubesi Yapı Denetim Komisyonu

Bilindiği gibi Bayındırlık Bakanlığı yine bir oldu bitti ile 05.2.2008 tarihinde Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliğini değiştirdi. Yeni yönetmelikte yine Odaların haklı talepleri göz önüne alınmadı, odalar dışlandı.

Şubemiz Yapı Denetim Komisyonu aşağıda özetle sunulan maddelerin gerek yapı denetçisi üyelerimiz, gerekse de Odamız aleyhine hususlar içerdiğinden gerekli yasal girişimlerde bulunulması gerektiği üzerinde fikir birliğine vardı. Ancak bir taraftan yasal süreç işlerken, diğer yandan da denetçilerin yeni yönetmeliğe uygun bir şekilde çalışmalarını gerektiği göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle Komisyonumuz yeni yönetmelikle ilgili çalışmalarına devam etmektedir. İlk aşamada yönetmelikte elektrik denetçilerinin tutması zorunlu görülen tutanak ve formlar belirlendi. Söz konusu tutanaklar Şubemizin internet sitesinde yayınlanacaktır. Yeni yönetmeliğe uyum amacıyla Şubemiz Yapı Denetim ve SMM Komisyonları birlikte toplanacak, ardından geniş katılımlı bir toplantı ile bilgilendirme ve eğitim etkinliği düzenlenecektir.

Yeni yönetmelikte Komisyonumuzun tespit etmiş olduğu hatalar da aşağıda sıralanmıştır.

1)Yapı denetçisi üyelerimizin sicillerinin hem Belediyelerce, hem Yapı Denetim Komisyonunca hem de Odalarca tutulacağı değişik maddelerde değişik şekillerde ifade edilmiş. Bu konu netliğe kavuşturulmalı.

2)Genel Müdürlükte ve illerde faaliyet gösterecek yapı denetim komisyonlarında Odalara görev verilmemiş.

3)Madde 19. Yapı Denetim Komisyonunun meslek içi eğitimleri düzenleyeceği, bu amaçla gerekti-

ğinde kamu veya özel sektör kuruluşları ile işbirliği yapabileceği belirtilmiş. Odalara yasa ile verilmiş meslek içi eğitim görevi ile çelişen bir durum oluşturulmuş.

4)Denetçinin sorumlu olduğu 120.000 m² sınırı, yapılan hakedişlerin düşülmesi (minha) yolu ile neredeyse 200.000 metrekarelere kadar, sorumlu olunan şantiye sayısı ise 100 e kadar yükseliyor. Pratikte bu sayıda şantiyeyi denetlemenin olanakları yok. Ayrıca mevcut 4708 sayılı yasa da minha uygulaması olmadığından yasaya aykırı bir durum oluşmuş durumda. Minha inşaatın genel durumundaki ilerlemeye göre yüzdelik oranlarla yapılacak. Oysa bir inşaatta inşaat mühendisini ilgilendiren bölümler %60 oranında bitmiş ve hakediş de buna göre yapılacağına göre elektrik mühendisini ilgilendiren imalat henüz yaklaşık % 20 seviyesinde olacaktır. Elektrik mühendisinin sorumlu olduğu işin % 80 lik bölümü henüz yapılmadığı halde sırf ticari kaygılar sebebiyle sanki yapılmış gibi gösterilerek yine yasa dışı bir fiil yaratılmaktadır.

5)08.02.2008 tarih, 26781 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4708 sayılı Yapı Denetim Yasasının 9.maddesi de aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Bu kanun hükümlerinin uygulanması esnasında, yapı denetim kuruluşunun icrai veya ihmali davranışla görevini kötüye kullanan mimar ve mühendisleri altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Yapı denetim kuruluşunun mimar ve mühendisleri bu kanun hükümleri çerçevesinde yapmaları gerekeni

yapmadıkları halde yapmış gibi veya yapmalarına rağmen gerçeğe aykırı olarak belge düzenlemeleri halinde Türk Ceza Kanunu'nun resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılırlar.” Yönetmelikte minha yolu ile elektrik denetçisine henüz yapılmamış işlerin hakedişlerinin imzalatılması yeni düzenlenen bu kanun değişikliğine de tamamen aykırı bulunmaktadır.

6)Teknisyen ve teknikerler şimdilik küçük oranlarda sistemin içine sokulmuş ve bir mühendisin yaptığı işi denetleme yetkisi verilmiş. Hiç kuşkusuz ileride fen adamlarının sorumluluk alanları daha da genişletilecektir. Ayrıca konuya tüm meslek birimlerinin sorumluluğu yönünden bakıldığından elektrikle ilgili fen adamlarının yasa ile belirlenmiş belirli kurulu güce bağlı olan sorumlulukları göz ardı edilmiş. Olaya sadece metrekare yönünden bakılmış.

7)Yapı denetim kuruluşunda ortaklık durumunu belirten 10. maddenin 1. bendinde yapı denetim kuruluşunda ortak olabilmek için mimar veya inşaat, makine, elektrik mühendisi olma şartı aranırken, aynı maddenin 4. bendinde ortağın vefatı halinde mimar, mühendis olmayan varisin ortak olarak kalabilecekleri vurgulanıyor. Bu durumda gelecek yıllardaki fotoğrafa baktığımızda bazı şirket ortaklarının sektörle hiçbir ilgisi olmayan mesleklerden oluşacağını tahmin etmek hiç zor değil.

Üzülerek ifade etmek gerekir ki yapı denetimini birlikte yürüttüğümüz diğer oda birimlerinin olaya sadece üye çıkarları yönünden değil, ağırlıklı olarak yapı denetim şirketleri ve diğer aktörler yönünden baktıkları görülmektedir.